

A TÉNYEK

1992. április 29-én, délután 15 óra 15 perckor az esküdtszék felmentette a Los Angeles-i Rendőrség három tagját, Theodore Brisenót, Timothy Windet és Stacey Koon őrmestert a Rodney King állampolgár ellen alkalmazott túlzott erőszak vádjá alól. A Laurence Powell rendőrtiszt ellen felhozott hasonló vádban az esküdtszék nem jutott döntésre.

Nagyjából délután 17 órakor zavargások törtek ki a városban. Hat napon át tartottak, majd május 4-én, hétfőn véget értek, miután 10 904 lakost letartóztattak, több mint 2383 ember megsérült, 11 113 tüzeset történt, és az anyagi károk összértéke meghaladta az egymilliárd dollárt. Mindemellett 60 halálesetet tulajdonítottak a zavargásoknak, ám ez a szám nem foglalja magába azokat az áldozatokat, akiket az utcai összecsapások tényleges helyszínein kívül gyilkoltak meg a hat napig tartó kijárási tilalom idején, mialatt a lakosság jóformán semmiféle külső segítségre nem számíthatott sem a hatóságok, sem a mentőszolgálatok részéről. Mint azt a Los Angeles-i Rendőrség vezetője, Daryl Gates maga is kijelentette a zavargások első éjszakáján: „Előfordulhatnak olyan helyzetek, amikor az emberek segítség nélkül maradnak. Egyszerűen el kell fogadnunk ezt a tényt. Nem vagyunk elegendően ahhoz, hogy mindenütt ott legyünk.”

Lehetséges, sőt igen valószínű, hogy azok a meggyilkolt emberek, akiket nem hoztak közvetlen kapcsolatba a zavargásokkal, valójában a lehetőségek és körülmények kegyetlen egybeesésének áldozatai lettek. Bármilyen váratlanul tört ki, majdnem 121 órányi anarchia egy 9,15 milliós megye 3,6 milliós nagyvárosában bőven elegendő időt kínált a különféle viták és régi sérelmek rendezésére.

Ez a történet ilyen esetekről szól.

1. NAP SZERDA

„KÖZEL“
A TŰZHÖZ
半

DE AKAD EGY ÉRDEKESEBB KÉRDÉS IS: MIÉRT TART MINDENKI ÚJABB ZAVARGÁSTÓL, AMIKOR ÁLLÍTÓLAG JAVULT A HELYZET WATTSBAN A LEGUTÓBBI ÖSSZETŰZÉSEK ÓTA? A FEHÉREK EGYRE CSAK EZT KÉRDEZGETIK. SAJNOS A HELYZET NEM JAVULT. PERSZE A NEGYEDET ELLEPTE A SZOCIÁLIS MUNKÁSOK, ADATGYŰJTŐK, VISTA ÖNKÉNTESOK ÉS MINDENFÉLE HUMANITÁRIUS SZOLGÁLATOK VÁLOGATOTT GYŰLEKEZETE, AKIKNEK A SZÁNDÉKAI TISZTÁK, AKÁR A FRISSEN ESETT HÓ. DE VALAHOGY MÉGSEM VÁLTOZOTT SEMMI. AZÓTA IS TELE VANNAK AZ UTCÁK A SZEGÉNYEKSEL, A VESZTESEKSEL, A BŰNÖZŐKKEL, A MINDENRE ELSZÁNTAKKAL, ÉS SZEMMEL LÁTHATÓAN MINDEGYIKBEN ISZONYÚ ENERGIA BUZOG.

THOMAS PYNCHON
NEW YORK TIMES
1966. JÚNIUS 12.

ERNESTO VERA

1992. ÁPRILIS 29.

20 ÓRA 14 PERC

1

Lynwoodban vagyok, a Déli Városközpont szélén, valahol az Atlantic és az Olanda között, és éppen fóliázom a maradék babbal teli tálcákat egy kiscsákó szülinapi zsúrján, amikor egyszer csak szólnak, hogy hazamehetek korábban, és valószínűleg nem is kell munkába jönnöm holnap. Talán egész héten sem. A főnök majrézík, hogy a 110. utcai dolgok átterjednek hozzánk is. Nem hívja se balhénak, se zavargásnak, egyszerűen azt mondja rá, „azok a dolgok északon”, de nyilván arra gondol, hogy a népek mindenfélét felgyújtanak, és betörnek a kirakatokat, aztán meg kapnak a pofájukra. Kis híján elkezdek vitatkozni vele, mert nagyon kéne a dohány, de úgyse mennék sokra vele, inkább egy kukkot se szólok. Bepakolom a sok babot a furgon frigójába, veszem a dzsekimet, és lelépek.

Kora délután, még amikor megérkeztünk Termessel – a melós haverom –, hatalmas füstöt láttunk: négy feka háztömb úgy lángolt, akár a kuvaiti olajkutak. Jó, talán *annyira* nem, de elég durván. A szülinapos kiscsákó félrészeg faterja kiszúrta, hogy a füstöt lessük asztalterítés közben, mondta is rögtön, hogy azért van, mert a zsaruk, akik megruházták Rodney Kinget, mégse mennek sittre, most tényleg, mit szólunk hozzá? Haver, mondjuk, nem ugráltunk az örömtől, de ilyesmit nyilván nem közlünk a főnök kliensével. Persze, szemét disznóság volt, meg minden, de mi közünk hozzá? A lényeg, hogy máshol robbant a bomba. Mi meg itt kussolunk szépen, és nyomjuk a melónkat.

Lassan három éve dolgozok a Tacos El Unico furgonján. Bármiyet kérnek, én kiviszem. Sertéshúsos. Marhahúsos. Semmi gond. Nálunk még egészen fasza fejhúsos is kapható, ha arra támadna gusztusod. Van mindenféle, marhanyelves, csirkés, meg a többi. Mindenki megtalálja a kedvencét. Többnyire a kajáldában dekkolunk az Atlantic és a Rosecrans sarkán, de néha kihívnak szülinapi bulikhoz, évfordulókhöz, ilyesmihez. Olyankor nem órabérben melózunk, szóval minél gyorsabban lemennek, annál jobb. Elköszönök Termesztől, szólok még neki, hogy legközelebb ide ne tolja a képét kézmosás nélkül, aztán már húzok is.

Ha rendesen kilépek, húsz perc alatt otthon vagyok, de a Promenádon a házak között elég rá negyedóra. A Promenádt itt nem olyan puccos sétány, mint mondjuk Atlantic Cityben. Csak egy keskeny, lebetonozott sikátor, amit átjárónak használnak a főutca és a környék házai között. Rövidebb út a kertek alatt. Ahogy a húgom szokta mondani: „folyton azon lógnak meg a simlisek a zsaruk előtt”. Csak lemész rajta, és máris az Atlanticon vagy. Ha felfelé mész, egymás után sorakoznak a házak, utcáról utcára. Hát, arra szoktam én menni. Felfelé.

A legtöbben már leoltották a kinti világítást, a házak előtt és a hátsó kertekben is. Mindenki odabent van. Sehol egy ismerős hang. Sehol nem szól Art Laboe Slágerparádéja. Sehol egy kocsit berhelő szomszéd. Ahogy megyek a házak mellett, csak a tévéket hallom, az összes híradóban a fosztogatásokról meg a tüzekről meg Rodney Kingről meg a feketékről meg haragról dumálnak, tőlem csak nyugodtan, mert egész máson jár az agyam.

Csak hogy ne legyen félreértés: nekem sincs kőből a szívem, de a magam dolgával törődök, nem többel. Ha ilyen környéken nősz fel, ahol a fegyverboltban bárki vehet skulót darabja 25 centért, úgyhogy ha ki akar szúrni veled, negyed dolcsiból megteheti, könnyen a rossz oldalon végzed. Nem vagyok én eltompulva vagy kiakadva, egyszerűen csak célra tartok. És már számolom a hónapokat, hogy elkotorjak innen.

Két hónap bőven elég lesz. Azalatt félreteszek annyit a fizumból, hogy szerezni tudjak újból egy verdát. Nem akarok semmi extrát. Elég, ha elvisz a melóig, onnan haza, és végre nem kell az utcán mászkálnom. Most még reggeltől estig mások receptjeit sütögetem, de nem lesz ez mindig így. Ha szerzek saját kocsit, elhúzok a belvárosba, és bekönyörgöm magam kisegítőnek az R23 konyhájára, az egy eszelős szuszibár, annak a negyednek a kellős közepén, ahol régen a világ legtöbb játékát gyártották, de mára az összes raktára üresen áll, mert a cégek átköltöztek mindenestül Kínába.

Termesztől hallottam a helyről, a csávó is bírja a japán kaját. Kábé mindent bír, ami ázsiai, főleg a bukszákat, de ez most mind egy. Múlt héten elvitt oda, és 38 *pinche* dolcsit hagytam ott egyetlen ebédért, de minden centjét megérte, mert ezek a japó séfek valami eszméletlenek. Olyan cuccokat adnak, amiket még álmomban sem láttam. Spenótsaláta angolnával. Forrasztóval megpirított tonhal, de olyan ügyesen, hogy kívül ropogós, belül meg nyers és omlós, akár a vaj. De amitől tényleg eldobtam az agyam, az a kaliforniai tekercs volt. Kívül rizzsel tapasztott kis narancsszínű halikrák. Belül zöld hírnárgyűrűbe csavart rákhús, uborka és avokádó. Na ettől az utolsótól dobtam el az agyamat.

Biztos meredeken hangozik, haver, de bármit megteszek, hogy azoktól a séfektől tanulhassak. Mosogatok nekik. Padlót söprök, klotyót pucolok. Bent maradok késő éjjelig. Magasról leszarom. Csak minél közelebb kerülhessek azokhoz a fasza japó kajákhoz: elég volt annyi hozzá, hogy ráböktem néhányra a nevük alapján, elem tették, és meg sem akartam kóstolni, mert rühellem az avokádót, csak aztán Termesz cikizni kezdett, úgyhogy vágtam egy pofát és beleharaptam. Amint a nyelvemhez ért, valami szikrát vetett bennem. Az egész agyam fénybe borult, és olyan lehetőségekre világított rá, amiket észre sem vettem eddig. Hála egy séfnek, aki fogott valami dög unalmasat, amit naponta látok, és totálisan átformálta.

Szeletelj, magozz és pépesíts napi egymillió avokádót, akkor majd megértesz. Gyorsan ráállnak a csontjaid, azzal a fajta görcsrel, mikor

a kezed magától végzi az összes mozdulatot, mert milliószor végigment rajtuk, és néha már álmodban is azt nyomod. Vágjál guacamolét heti hat napon át, négy éven keresztül, kíváncsi vagyok, mikorra lesz már attól hányingered, hogy ránézel egy ilyen nyálkás, zöld undormányra.

Valami a drótkerítésnek csapódik a fejem mellett, rögtön hátraugrok, felemelt kézzel és harcra készen. Aztán elröhögöm magam, amint meglátom, hogy csak egy dagadt, sárga macska, mert baszki, a szívbajt hozta rám.

Máris megyek tovább. Lynwoodban az ember nem sokáig ácsorog egy helyben, már ha nem hülye egészen. A belváros az más. Arrafelé jobb világ van, nekem legalábbis az lenne, mert annyi minden érdekel, annyi kérdésem van azokhoz a séfekhez. Például hogy: milyen hatással van ez a vidék a kajáikra? Nem értek sokat az ilyesmihez, de arra mérget vennék, hogy Japánban faszán nem terem avokádó. Nekünk itt Los Angelesben a mexikói ételek jelentik a legmélyebb gyökereinket, mert Kalifornia régen Mexikó volt. Sőt a kaliforniai félsziget Öbölbe lógó csücske a mai napig Mexikó, akkor is, ha az északi rész egészen más világ lett. Kábé mint nálam. A szüleim Mexikóból jöttek. Én is ott születtem, úgy hoztak át magukkal egyéves koromban. De a kishúgom és az öcsém már ide születtek. Miattuk számítunk amerikaiak.

Általában ezzel telnek a hazasétáim. Folyton töröm a fejem valami, filózok meg álmodozom. Néha egészen belefeledkezem. Mikor befordulok az utcánkba, azon töprengek, mi a fenén járhatott annak a japán séfnek az esze, mikor kitalálta a kaliforniai tekeracset, kattog az agyam rendesen, hogy még egy avokádóból is mennyi sosem sejtett szépséget hozhat ki egy új környezet, és akkor meghallom, hogy valami verda motorja duruzsol mögöttem.

Nem nagyon izgat. Csak egy kicsit. Félrehúzódok előle, az meg lefékez a sarkamban. Erre egészen lemegyek az út szélére, érted? Úgy vagyok vele, nincs gáz, elgurul mellettem és látja, hogy nem vagyok pályán. Se *cholo* cuccok, se tetkó. Semmi. Tiszta vagyok.

De a kocsit tartja velem a tempót, ott araszol mellettem, és mikor letekerik az ablakát, Motown-féle fürge zongoraszólo árad ki rajta. Errefelé mindenki ismeri a KRLA adót. 1110-nél van az AM-sávban. Az itteniek zabálják a régi slágereit. Épp most csap bele a Supremes a „Run, Run, Run”-ba. Ráísmerek a szaxiról és a zongoráról.

– Hé – kiabálja túl a sofőr a saját zenéjét –, ismered Kicsi Moscót a környékről?

Abban a pillanatban, ahogy meghallom a kisöcsém bandanevét egy vadidegentől, máris húzom a csíkot visszafelé. Minden lépésnél úgy érzem, a gyomrom kifordul a számon. Tudja, hogy kurva nagy szarba kerültem.

Mögöttem a sofőr elröhögi magát, rükkverbe kapcsol, és bele-tapos a gázba. Könnyedén elhúz mellettem, majd kifarol egyenesen elé. Abban a pillanatban két csóka pattan ki az első ülésekről, egy meg hátulról. Mindhárman talpig feketében.

Felszökik bennem az adrenalin. Az elkövetkező pár percben jobban kell figyelnem, mint bármikor életemben, és ha megúszom, tutira emlékezni kell minden apróságra, úgyhogy oldalra fordítom a fejem, miközben futásnak eredek, jól szemügyre veszem a szitut, és az agyamba vésem. A kocsit egy Ford. Sötétkék. Talán Ranchero. Az egyik hátsólámpa nem ég. A bal.

A rendszámot már nem tudom leolvasni, mert a sarokhoz érve előre kell nézmem, befordulok a Promenáda felé, átvágok a házak között, próbálok kijutni a következő utcára, hogy bemásszak egy kerítésen és meglapuljak valaki udvarában, de máris a sarkamban loholnak. Mind a hárman. Ezek bezzeg nem melóztak tíz órát egy grillsütő fölött, tacóval tömve egy rakás rohadt kölyköt és szittyóst, az tuti. Nem lóg a belük. Tele vannak erővel.

Hallom, ahogy utolérnek, a vér dobol a fülemben, és tudom, hogy mindjárt elkapnak, haver. Marad még egy kerek másodpercem, hogy vegyek egy mély levegőt és összeszedjem magam, aztán rám rontanak, kirúgják alólam a lábamat és úgy állon vágnak valami keménnyel, hogy elzuhanok. Azután minden elsötétül, a bánat tudja, mennyi időre.

Vágtak már párszor pofán, de ilyen durván még sosem. Arra térek magamhoz, hogy a kocsi felé vonszolnak, és olyan, mintha az egész arcom kettétört volna. Cseng a fülem, de még így is hallom, ahogy a cipősarkam a betonon csikorog, ebből gyorsan rájövök, hogy legfeljebb pár másodpercre ajultam el.

– Ne csináljátok – hallom a saját szavaimat. Meglep, milyen nyugodtak, pedig a szívem minimum egymilliót ver percenként. – Kérlek. Nem ártottam nektek. Van nálam dohány. Bármit kérhettek.

Nyomban válaszol a három csávó, de nem szavakkal. Durva kezek rántanak fel a földről, kivonszolnak a Promenádról az egyik sikátorba, két garázssor közé. Aztán a falnak támasztanak.

Gyors, gyenge csapások záporoznak a vesémre, a gyomromba és a bordáim közé. Minden irányból megkapom. Nem túl kemények, de így is elakad tőlük a lélegzetem. Először nem vágom a szitut, de aztán meglátom a vért, bámulom a foltokat az ingemen, és már épp meglepődnék, miért nem éreztem a szúrásokat, amikor lesújt a baseballütő.

Látom a fekete villanást egy pillanattal a találat előtt, és elkapom a fejem. Ettől az ütés nagyja a vállamat éri, de így is rögtön kifekszek tőle, az előbb még állva bámultam az ingemet, most meg hanyatt fetrengek, és nézem a csillagos eget. Bassza meg.

– Ez az – üvölti az egyik a képembe –, ez az, köcsög!

Összegömbölyödöm, az államat mintha egy serpenyőben sütögetnék. Felemelt kézzel védem az arcomat, de szart sem ér. Az ütő újra meg újra lecsap. Eltalál a nyakamon, mire az egész testem lezsibbad.

Megszólal egy másik hang.

– Kösd már rá azt a szart, amíg ki van terület.

Alig kapok levegőt.

Még egy hang, talán az első, felcsattan.

– Csináld te, ha akkora ász vagy, Joker!

Az egyiket Jokernek hívják. Ezt talán meg kéne jegyeznem. Fontos információ. *Joker*. A szó megragad az agyamban, én pedig megforgatom benne. Egyetlen Jokert sem ismerek, csak azt a faszt

a képregényből, és továbbra sem tiszta, miért rám szálltak az öcsös helyett, ha az a kis hülye megint elbarmolt valamit. „Kérlek”, nyögöm, amint visszanyerem a lélegzetem, nem mintha a könyörgés valaha az életükben meghatotta volna ezeket a szörnyeket. Francokat. Túlságosan lefoglalja őket, hogy ráncigálják a bokámat, én meg annyira eltompultam, hogy azt sem tudom már, melyiket. A lábaim teljesen elmerevedtek.

– Itt van – mondja az egyik.

Kinyitom a szemem, és arra gondolok, *mi* van itt? Körülöttem csak az ismerős házakat látom. Egy pillanatra azt hiszem, megúsztam: hallom, ahogy távolodnak, és látom, ahogy a féklámpájuk vörösre festi a garázsokat. Elönt a megkönnyebbülés. Elmennek, mondom magamban. Elmennek! Ekkor szúrom ki a kiscsávót: lehet vagy tizenkét éves, a Promenádon lapít. Az arca vörösre gyullad a féklámpáktól, és látom ám, hogy egyenesen engem bámul. A szemei hatalmasak. A tekintete annyira megrémít, hogy követnem kell végig a testemen, egészen a cipőmig, és majdnem kitacsolok, amikor észreveszem, hogy mindkét bokámat odakötötték a koci hátuljához egy vastag dróttal.

Erősen megrántom, de a drót nem enged, csak belevág a bőrömbébe. Kirúgok tiszta erőmből, már amennyi maradt, de hiába. Nem lazul. Nagy nehezen beleakasztom az ujjaimat, hogy lerángassam valahogy.

Ekkor felzúg a Ford motorja, hanyatt vágódom, és a verda vonszolni kezd, a beton felhorzsolja a tarkóm a sebességtől. A levegő belekap a ruhámba, és mintha lángra lobbanna a bőröm minden centije a hátamon, mire a koci keményen befékez.

A lendülettől előreröpülök. Három métert? Hatot? Annyi biztos, hogy felpattanok közben, mert hirtelen a levegőben érzem magam, majd valami kemény és hideg, valószínűleg fém, keményen pofán vág, és ezúttal tényleg érzem, ahogy az arcom széttörik. Rendesen belülről érzem a törést, a reccsenés visszhangját a fülemben, a repedő csontot, a nyelvemre ömlő vért. Oldalra fordítom a fejemet, és dőlni

kezd a nyitott számból. Hallom, ahogy a betonra fröcsköl, és mikor az istennek se hagyja abba, már tudom, hogy ennyi volt.

Tudom, hogy végem.

Eddig talán volt esélyem, de már nincs.

A kocsiból egy hang, gőzöm sincs, melyik, azt kiáltja:

– Kapd le a drótot, barom, és intézd el a köcsögöt.

Kinyílik az ajtó, de nem hallom becsapódní. Léptek közelednek, aztán egy árnyék hajol fölém, hogy megnézzze, lélegzem-e még.

Habozás nélkül, keményen leköpöm.

Eltrafálhattam, mert gyors csosszanást hallok, és az árnyék elhúzódik.

– Jézus – köhögi –, ez belecsulázta a kurva vérét a számba. Azt akarod, hogy AIDS-es legyek, baszod?

Egy pillanatra azt kívánom, bár *tényleg* AIDS-em lenne, csak hogy elkapja tőlem! Próbálok nagyobbra nyitni a szememet. Csak a jobb mozdul. Látom, hogy az árnyék valamit a szájába vesz, majd rám vigyorog, és kivillannak a fogai. Aztán rajtam terem, olyan gyorsan, hogy azt sem tudom, mi történik, és háromszor erősen mellbe vág. Először nem érzem a kést, de felismerem a hangból, miközben kipréseli belőlem a levegőt. Olyan tompa puffanásfélét hallok, ahogy jól belém vágja. Mélyen, a penge egész hosszában.

– Szóljál öcsédnek, hogy elkapjuk – súgja, ahogy az anyánk sutog, mikor feldühítjük a templomban. Olyan csendes dühvel.

Az, amelyik a kocsiból parancsolgat, rákiabál.

– Már *néznek*, barom!

Az árnyék eltűnik a fejem fölül. A kocsi elhúz. Felveri a kavi-csokat, és beterít velük. Még lélegzem, de már nedveset. Félig vért. Nem érzem a testemet. Próbálok hasra fordulni. Talán ha összejön, a vér egyszerűen kiömlik, és nem fulladok bele. De nem megy. Újabb árnyék borul fölém. Pislogok egyet, és egy arc lesz belőle. Egy nő az, kisimítja a haját a szeméből, ahogy közelebb hajol. Azt mondja, ápolónő, meg hogy ne mozogjak. Nevetni szeretnék, közölni vele, hogy ne aggódjon, nem tudok mozogni, szépen így maradok, mert nincs

más választásom. Meg akarom kérni, hogy mondja el a húgomnak, mi történt. Újabb alak jelenik meg mellette, egy kisebb. Nagyjából úgy néz ki, mint az előbbi kiscsávó, de túl homályos a kép. A hangját viszont tisztán hallom. „Mán lóttak a gyökérnek, mi?” Egy pillanatig azt hiszem, valaki másról beszél. Nem rólam. A nő suttog valamit, amit nem értek, aztán kezeket érzek magamon. Nem is kezeket, inkább valami nyomást. Nem a fájdalom a legszarabb. Az nagyobb gáz, hogy nem kapok levegőt. Hiába erőlködök. Nem mozdul a mellkasom. Mintha egy furgon parkolt volna rá. Próbálok szólni nekik. Legyenek szívesek levinni azt a furgont rólam, kérem. Akkor rendbe jövök. Ha nincs ez a súly, tudok majd lélegezni, és minden okés lesz, amint kapok levegőt. Kiabálni próbálok, csak néhány szót. De a szám nem nyílik, a bőröm túl nagy rám és lecsúszik, az ég túl közel van, mintha rám zuhanna, a pofámra, mint egy lepedő, az a fura érzésem támad, hogy talán rendbe hozna, ha valahogy belém jutna, sötétén és sűrűn belém kötne, betömné bennem a lyukakat, és végre kapnék levegőt, fasza lenne, ha tényleg összejönne, de tudom, hogy meghalok, a kölyöknek igaza van, tudom, csak beleolvadok, mert nem kap oxigént az agyam, és tudom, mert így logikus, az agy se megy kaja nélkül, és tudom, nem is lesz ég belőlem, és tudom, mert, tudom, mert

LUPE VERA

ALIAS LUPE RODRIGUEZ,
ALIAS PAYASA

1992. ÁPRILIS 29.

20 ÓRA 47 PERC

1

Zseni bújja a tankönyvét, Apacs a konyhaasztal lapjára firkál olyan Teen Angels magazinok cuccokat, NagyVé meg áll a rezsónál, és néhány *chorizót* forgat a serpenyőben egy fakanállal. Üvöltve nyomja nekem a Vikinges sztoriját át a nappaliba, kábé a felénél tart a legenda éjszakának, mikor a Ham Parkban lövöldözni kezdtek és mindenki hasra vágta magát, a golyók meg csak úgy repkedtek, haver, tényleg kurvára süvítettek, de egyszerre csak dörömbölni kezdenek a kéróm ajtaján, gyorsan és durván, bam-bam-bam, mintha valaki beleszarna, mi lesz a kezével.

Az előbb még azt néztük, ahogy egy csapat *mayate* szétkapja az utcát, miután valami fehér teherautós agyába toltak egy téglát a Florence és Normandie sarkán, de gyorsan meguntuk a híradót, inkább átváltottunk arra a kis listára, hogy kerítsünk egy jobb műsort. Úgyhogy most valami western megy a tévében, mondjuk hang nélkül, de tökmindegy. Gecire nem a koltokat meg a kalapokat lesem. Végzetet figyelem (Nagy Vét legtöbbször Nagy Végzetnek szólítják, jobb, ha tudod), meg Zsenit és Apacsot, ők pedig mind engem bámulnak. Ugyanarra gondolunk: tuti nem a seriffek dörömbölnek.

A seriffek kopogni se szoktak. Csak ránk törik az ajtót. Üvöltöznek a puskacsövek és zseblámpák mögött. Az se érdekli őket, ha lány van odabent, teszem azt, én. Lezúznak mindent, ami él és mozog.

Kizárt, hogy ezek a seriffek.

A bandánkban Végzet az aduász. A necctrikója alatt akkora valódi izmok dagadnak, hogy egy profi pankrátor is megirigyelné. Jobb karján hullámokat vet a sok azték tetkó, ahogy az övénel fogva feljebb rántja a bőgatyóját, majd leveszi a serpenyőt a tűzről, a kolbász meg csak sirceg-serceg.

Bólintok neki, mire folytatja a dumáját, tök lazán, hátha a csávó odakint hall minket, aztán visszabólint, miközben lehajol és előhúz egy stukit. Mindig van egy a rezsó alatti fiókban.

Egy 38-as. Kicsi, mint az öklöm, de pont akkora lyukat üt.

– Szóval csak dekkolok a hátamon – folytatja Végzet a sztorit, mialatt lassan a bejárathoz surran –, lesem a csillagos eget, közben meg hullik a pofámba egy csomó levéldarab a fákról, ahogy a golyók szanaszét szaggatják őket. Egyszerűen *zuhognak* rám.

Lecsúszom a padlóra. Lesem az ablakot, de még egy kurva árnyékot se látok a függönyöktől. Apacs már ott is van. Látom a fehér fésűjét, kilóg a farzsebéből. Nem sokkal magasabb nálam, de színhús, csak direkt bő cuccokat hord, hogy ne tűnjön fel, mekkora bivaly. Pont ilyen faszi kell ehhez a balhéhoz, sőt bármilyen balhéhoz. Egyszer megskalpolt valami seggfejet, szólj hozzá. Innen a neve. Fogott egy kést és lenyúzta a fejbőrét, centiről centire, hajjal meg mindenel. Aztán csak bedobta a mosogatóba. Nem voltam ott, de az egész környék meséli.

– Ismersz, haver – Végzet tovább nyomja –, rögtön odahúztam laposkúszásban a legközelebbi fához, hogy kilessem fedezékből, ki a fasz lövöldözik.

Legalább kétszázszor hallottam Végzet sztoriját. Akárcsak a többiek. Olyan már, mint valami felelgetős. A mi sztorink lett, az egész brancsé, bármikor előkerül, fejből vágjuk, mikor mire kell rákérdezni.

Ahogy kúszok a szobám felé, már mondom is:

– Láttad, ki volt, az arcát vagy bármit?

Ismét bedörömbölnek, csak most lassabban és hangosabban. Bam. Bam. Bam.

Végzet pislant egyet. Lekuporodok a szobám ajtajánál, végigtapogatom a padlódeszkákat a karabély után, amit az öcskös dugott a kissekreény mögé. Mindig ezt csinálja. Az összes szobába eldugott egy fegyvert, kivéve a klotyót, mert oda kettőt.

– Hát a Vikingek, baszki! Ott hasaltak a meseautó motorházán, fényszórók nélkül, haver, szórták a skulókat szanaszét, mint állat!

Ilyen Lynwood. Nekünk is megvan a saját neonáci zsarubandánk. Bárcsak kamuznék, de sajnos ez a szomorú igazság. Állítólag még tetkójuk is van hozzá. Egy Minnesota Vikings-embléma a bal bokán. Magasról tesznek a törvényre. Megvan a saját, külön bejáratú megoldásuk a bandaproblémára: egyszerűen behajtanak valamelyik negyedbe leoltott fényszórókkal, ahogy Végzet mondta, aztán mindenkibe beledurrantanak, aki egy kicsit is rosszarú, a végén meg lelépnek, és bíznak benne, hogy kirobbantottak valami bandaháborút, amiben kicsináljuk egymást, elvégre ki más lövöldözne ránk – a zsaruk tuti nem. Azok a disznók rosszabbak a bűnözőknél. Az ő szemükben egy barna vagy feka, az szart sem ér. Nem is ember. Kiirtani minket olyan, mint kivinni a szemetet. Így gondolkoznak azok a tetvek.

Egyik kezében körömlakkal, a másikban egy olyan kis felhordó szarral Lorraine kidugja a fejét a szobámból, az arca merő kíváncsiság, nagy bociszemekkel bámul rám himbálózó tinicsöcsei mögül. Melltartót persze baszott felvenni, és a tútból csak három lábkörmén virít a kékcillám. Vágja a pofákat, hogy megzavartuk.

Megtorpan a tekintetemtől. Némán formázom a szavakat: *Putá*, húzzál vissza!

Először felkapja a vizet, de aztán visszabújik a szoba sötétjébe, ezalatt az ujjaim ráfonódnak a karabély tusára, és szépen az ölembé húzom. Máris a markomban van a könnyű kis jószág, egy 22-es. Életemben kétszer ha lőttem vele célpontra, sokat mondok.

Lecsekkolom, töltve van. Még szép.

Zseni suttog valamit Végzetnek, miközben a zártláncúnk monitorját stíróli, amin át a ház minden sarkát belátni.

– Semmi gáz a videón. Csak a kis Serrato az.

– Alberto?

– Nem, a legkisebb. Faszom tudja, hogy hívják.

Újra dörömbölnek, most már kibaszott hangosan. Elég fura, hogy egy tizenkét éves kölyök így veri az ajtómat. Ettől hirtelen görcsbe rándul a gyomrom, mintha a Knott's Berry hullámvasútján ülnék. Baszki, akkor esik le, hogy nagy gáz van. Amit talán nem is lehet rendbe hozni.

2

Végzet nem elveszett gyerek, kezdi hívogatni a szomszédokat, végig az utcában, két házzal feljebb és lejjebb, hogy megtudja, tiszta-e a levegő, nincs-e idegen kocsi vagy valami sunyizás a környéken. Sosem tudhatod, kivel szednek rá, hogy ajtót nyiss. Lehet egy kiskölyök, szinte akárki. Jobb, ha mindenhol van egy szemed. A főnök lassan bólint, aztán átadja a stukit Apacsnak. Zseni fedezi.

Zseni vékony, akár egy fogpiszkáló. Igazi *palillo*. Nem veszi le a láncot, csak elfordítja az ajtó gombját, és résnyire nyitja, hogy Apacs kidughassa a rövidcsövű 38-ast a biztonsági vasrácson, alig pár centire a kölyök búrájától.

– Mi a hézag, kishaver?

A kölyök tökre kifulladt, még köhéccsel is, nem néz a pisztolycsőre, csak mered a betonra.

– Payasa kisasszony, kérem...

Lupe Rodriguez. Ezen a néven ismer a hivatal, ha netán érdekel. Nem mintha számítana. Nem ez a rendes nevem. Már kétszer megváltoztattam. Jelenleg Payasának hívnak, mióta közel vagyok a tűzhöz. (Mifelénk így mondják finoman a gengszterkedést.) De hogy „kisasszony”... Hűha. Ha nem liftezne a gyomrom, cukinak tartanám. Most viszont, hogy valami gáz van, első a respekt.

Errefelé a tisztelet kemény pénz, nem üres póz. És ezt mindenki észben tartja.

Apacs lehajol.

– Csipogjál, kisrigó.

A kölyök felnéz a küszöbről, az arca hullamerev.

– A bátyja, valami történt...

Zseni lekasztja a láncot és kinyitja a biztonsági rácsot, Apacs megberántja a kölyköt a vállánál fogva, a sarkával becsapja az ajtót, alighogy csattan az acélheveder, máris végigtapogatja a cuccát gyorsan és alaposan. A kölyök haja fekete és hosszabb a kelleténél, az egyik foga letört. Vértoltos a szerkója.

Végzet átveszi a kölyköt, elkapja és kicsit megrázza.

– *¿Adondé?*

Minek hazudjak, rögtön arra gondolok, hogy Ray, a kisebbik bátyám került bajba. Kicsi Moscónak hívja a környék. (Mosco, mint moszkitó. Azért kapta ezt a nevet, mert folyton a banda körül zizegett, mikor kölykök voltunk. A Kicsi meg azért van, mert tavalyig volt köztünk egy Nagy Mosco is. Aztán megszórták egy kocsiból. Béke poraira.)

Egy egész percig tart a kiscsávónak kinyögni, hogy a hulla alig két tömbre van innen, és nem sok maradt belőle. Ekkor kezd a vér igazán dobolni a fülemben, mert ennek totál semmi értelme.

Kicsi Mosco éppen a Riverside környékén seftel, szóval mégis hogy a picsába...?

Baszki. Egy pillanat alatt belém hasít, belerobban az agyamba, és rám dönti az egész rohadt házat. Fél kézzel a falnak támaszkodom, nehogy összeessek.

Nem Ray az.

– Bassza meg – nyögöm.

Végzet elereszti a kölyköt, és szomorúság terül szét az arcán, sose láttam még ilyen fancsali képet vágni. Neki is leesett. Zseni tátott szájjal bámul, mintha levegőt venni is elfelejtett volna. Apacs a homlokára szorítja a tenyerét.

Ernesto az, az idősebb bátyám. Érzem a zsigereimben, de az agyam még tiltakozik, egyre csak azt zakatolja, de hát nem is volt

játékos. Nem volt tűznél. Sima civil volt. Tabunak számít, nem nyúlhatnak hozzá. Kurvára nem.

De aztán összeáll a kép, mint mikor sikerül megoldani valami matekpéldát a csökött agyammal. Ma éjjel nincsenek szabályok. Egy szál se. A zavargások miatt. Végigfut rajtam a hideg, mikor rádöbbenek, hogy a város összes zsaruja messzire elkerüli a környéket, és javában tart valami hivatalos vadásziédény minden kibaszott idiótára, aki valaha megúszott egy balhét, márpedig baszod, errefelé nehezen felejtene. Felhorkanok, pár másodpercre teljesen lebénít, micsoda szarlavina szakad ránk.

Tudjátok, Végzet, Zseni meg én az előbb tök jól elpoénkodtunk ezzel, ahogy néztük a tévében azt a téglával agyonvert fickót, mielőtt Apacs megjött, még mondogattuk is, hogy most aztán rendezhetünk pár régi számlát, ha kedvünk tartja, de úgy látom, a haverok máris hozzáláttak a megtorlásokhoz odakint, méghozzá ezerrel.

Valahol a hátam mögött Lorraine előbújik a szobából, és azt hajtogatja: – Ne, bébi, jaj, ne... – mintha próbálna vigasztalni, de még el se szomorodtam, az meg rohadtul nem hiányzik, hogy fogdosson.

Elönt a harag.

Rohadt durván, talán életemben nem voltam még ilyen dühös. Vörös karikák táncolnak a szemem előtt, a körmömet belevájom a puskatusba.

Legalább ezerszer ugattam Ernestónak, hogy nagyon vigyázzon hazafelé. Túl közel vagyunk a határvonalhoz a mi pályánk és az övek között. Úgy kell annak a kibaszott, bamba fasznak, miért nem hallgatott rám!

A szám szélébe harapok, akkor veszem észre, mióta nem vettem levegőt.

Aztán meghallom a saját hangomat.

– Ki tud róla? – Kirobban belőlem, akár a haragom.

A kölyök nem fogja.

– Miről, hogy ki volt?

– Nem – felelem. – Ki tudja, hogy Ernie-nek kampec?

A kölyök jól átgondolja a választ: csak páran a sikátorban, amin áthúzták. *Áthúzták*, hallom a szót, de hirtelen nem esik le, mit jelent ebben a szituban. Sehogy se stimmel. Egyszerűen nem értem. Legalábbis még abban a percben, miközben forog velem a ház, én meg két kézzel kapaszkodom belé. Nagyot nyelek, és azt kérdezem:

– Mennyi időnk maradt?

Zseni úgy bámul rám, mintha nem értené, miről dumálok, de Végzet rögtön leveszi. Ki sem kell mondanom.

A faliorára néz, megrántja a vállát.

– Úgy másfél óra, ha minden igaz.

Ennyi időnk van, mielőtt Kicsi Mosco hazadönget, és megtudja a hírt. Senki nem visz magával pityegőt, ha seftelni megy. Akkor tuti nem esik kísértésbe, hogy meló közben használja.

Szóval kilencven perc, talán kevesebb. Ennyi időnk van kideríteni, kik tették, előkeríteni őket, és golyót röpíteni a fejükbe, mielőtt az a kis zakkant hazaér és elkezdi szétlőni az összes házat, meg mindenkiket, aki csak az eszébe jut erről a szarról. Én viszont nem így játszom.

Nekem bele kell nézнем a gyilkosok szemébe, elvégre mire való egy rendes tesó?

Tudniuk kell, hogy tudom, mielőtt megszívják. Igazságot kell tennem.

Mindenki látja a szobában, mennyire feltüzelttem magam. Egy rohadt szót se szólnak, megyek és lekapcsolom a tévét: éppen embervadászatra készülnek benne, jelvényeket osztanak egy csomó fehér kalaposnak. Egy pillanatra úgy érzem, mintha magunkat látnám. Átadom Végzetnek a karabélyt, és felhívom a *mamát*. Tavaly költöztettük ki Lynwoodból egy biztonságosabb negyedbe, aminek még a nevét sem tudom. De így is eljutnak hozzá a hírek, mintha ma is a konyháján át futna a pletykavonal.

Csak ötödijére megy ki a hívás. Ma este durván túlterheltek a vonalak. Úgyhogy még jól is jártam. Mikor felveszi, már a hangján hallok, hogy nem tud semmit, ő meg rögtön rájön az én hangomból, hogy valami gáz van. A lelkére kötöm, hogy ne nyisson ajtót senki-

nek, zárkózzon be alaposan, a telefont se vegye fel, amíg oda nem értem, valami fontosat kell mondanom neki, de még nem lehet, és senki mástól nem tudhatja meg, csak tőlem.

– *Por favor* – mondom neki. – Ígérd meg.

Megígéri.

Lecsapom a kagylót, és szólok a kölyöknek, hogy vigyen oda azonnal, vezessen el minket arra a kibaszott helyre, ahol a bátyámat áthúzták a halálba.